

A szociális és szolidáris gazdaság szerepe, lehetőségei és korlátai napjainkban

Felhívás tanulmányok írására

Szerkesztők: **Kiss Márta, Csurgó Bernadett, Megyesi Boldizsár, Rácz Katalin és Schwarcz Gyöngyi**

A tervezett tematikus lapszám a szociális és szolidáris gazdaság jelenkori formáit, szerepét, működési logikáit és társadalmi beágyazottságát kívánja vizsgálni. A nemzetközi szakirodalomban a szociális és szolidáris gazdaság olyan szervezetek, kezdeményezések és gazdasági gyakorlatok összességére utal, amelyek gazdasági tevékenységet kapcsolnak össze társadalmi, közösségi vagy környezeti célokkal. Megközelítésünkben a fogalom egyaránt magában foglalja a szociális gazdaság intézményesült szervezeti formáit – például szociális szövetkezeteket, egyesületeket, alapítványokat, egyéb társadalmi vállalkozásokat –, valamint a szolidáris gazdaság tágabb körébe sorolható helyi kezdeményezéseket és gyakorlatokat is.

A szociális és szolidáris gazdaság a piac, az állam és a civil/nonprofit szféra határterületein elhelyezkedő, heterogén gazdasági-társadalmi mezőként értelmezhető, amelyben a gazdasági tevékenység társadalmi viszonyokba ágyazottan működik. E megközelítés összhangban áll a gazdaság társadalmi beágyazottságát hangsúlyozó elméleti hagyományokkal, köztük Polányi Károly szubsztantív gazdaságfelfogásával, amely szerint a gazdaság nem pusztán erőforrás-allokációs mechanizmus, hanem társadalmilag beágyazott intézményesült folyamat. A szociális és szolidáris gazdaság szereplőinek működése nem csupán a piaci hiányok kezelésének szempontjából vizsgálható, hanem a szükségletkielégítés közösségi formáival, a társadalmi integrációval, a helyi együttműködésekkel és a települések megtartóképességével összefüggésben is.

A tematikus lapszám célja, hogy fórumot teremtsen a szociális és szolidáris gazdaság hazai és nemzetközi kutatásai számára, és teret adjon az eltérő elméleti és módszertani megközelítések közötti párbeszédnek. Olyan tanulmányokat várunk, amelyek a szociális és szolidáris gazdaság szereplőit, működési mechanizmusait, társadalmi hatásait, korlátait és dilemmáit vizsgálják, különös tekintettel a helyi közösségekkel, együttműködésekkel, a társadalmi integrációval, valamint a helyi gazdasági-társadalmi megújulással, illetve innovációval kapcsolatos összefüggésekre.

A témakörhöz kapcsolódóan az alábbi kérdéseket tartjuk különösen relevánsnak, de a felsorolás nyitott, további kapcsolódó témájú tanulmányokat is örömmel fogadunk:

- Milyen hagyományos és új szereplői vannak ma a szociális és szolidáris gazdaságnak Magyarországon és nemzetközi összehasonlításban?
- Milyen társadalmi, gazdasági és környezeti problémákra reagálnak ezek a kezdeményezések?
- Milyen működési modellek, szervezeti logikák és erőforrás-kombinációk jellemzik a szociális és szolidáris gazdaság szereplőit?
- Hogyan kapcsolódnak össze működésükben a társadalmi küldetés, a közösségi cél és a gazdasági fenntarthatóság?
- Milyen hatással vannak a különböző szakpolitikai, finanszírozási és támogatási rendszerek e szervezetek és gyakorlatok működésére és fenntarthatóságára?
- Milyen ellentmondások, konfliktusok és dilemmák jelennek meg a szociális és szolidáris gazdaság működésében?
- Milyen szerepet játszanak e kezdeményezések a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatásában, munkaerőpiaci és társadalmi integrációjában?
- Hogyan kapcsolódnak a helyi társadalomhoz, a helyi erőforrásokhoz, a közösségi együttműködésekhez és a lokális identitáshoz?
- Milyen hatásuk van a helyi közösségek kohéziójára, innovációs képességére, megtartóerejére és a társadalmi megújulására?
- Milyen kritikai szempontok alapján vizsgálhatók e kezdeményezések, és milyen negatív következményekkel, kizárási mechanizmusokkal vagy függőségi viszonyokkal kell számolni?
- Milyen új elméleti és módszertani megközelítések segíthetik a szociális és szolidáris gazdaság kutatását?

A lapszamba elméleti, empirikus és összehasonlító tanulmányokat egyaránt várunk. Szívesen fogadunk kvalitatív, kvantitatív, vegyes módszertanú, illetve interdiszciplináris megközelítéseket alkalmazó kéziratokat is.

Az absztrakt (300–500 szó között) tartalmazza az alábbiakat:

- a tervezett tanulmány címét;
- a vizsgált téma rövid bemutatását;
- a téma társadalomtudományi relevanciájának rövid indoklását;
- az alkalmazni kívánt elméleti keret megjelölését;
- a módszertan rövid ismertetését.

A tervezett tanulmányok absztraktját a következő e-mail-címre kérjük eljuttatni: kiss.marta@tk.hu

Az absztraktok beérkezésének határideje: 2026. 06. 18.

A benyújtott absztraktok elbírálása után a szerkesztőség 2026.06.30-ig értesíti a szerzőket arról, hogy tervezett tanulmányukat meg kívánja-e jelentetni. Az absztrakt elfogadása nem jelenti automatikusan a tanulmány közzétételét; a végleges döntés a teljes kézirat benyújtása után, kettős anonim lektorálási eljárást követően születik meg. A tanulmányként benyújtott kéziratokkal szemben támasztott követelmények a folyóirat szerzői útmutatójában találhatóak.

Az elkészült tanulmányok leadási határideje: 2026. 10. 20.